

Қысқамерзімді жоспар
Сабақтың тақырыбы: Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері

Бөлім:	5 Экономикалық география 5.1 Табиғи ресурстар
Педагогтің аты-жөні:	Усманова Раъно Анаркуловна
Күні:	2025
Сыныбы: 5	Қатысушылар саны: 21 Қатыспағандар саны: 21
Сабақтың тақырыбы:	Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.5.1.3 табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлерін топтастырады
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Білім алушылар табиғатты пайдаланудың өзіндік үлгісін анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Білім алушылар табиғатты пайдаланудың өзіндік үлгісін біледі <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Білім алушылар табиғатты пайдаланудың өзіндік үлгісінсиппатап бере алады.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту. 7 мин.	(Ұ). Ұйымдастыру кезеңі: 1. Оқушылармен амандасу, түгендеу. 2. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады. Тиімділігі: Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл-күйін көтереді және бауырмалдығын оятады.			Оқулық, жұмыс дәптері ДК экраны

	Саралау: Бұл жерде саралаудың «Жіктеу» тәсілі көрінеді. Оқушылардың оқуға деген қызығушылығын арттыру мақсатында мүмкіндігінше оларға таңдау еркіндігі беріледі.			
Жаңа сабаққа кіріспе	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>	1. Табиғатты пайдалану терминінің анықтамасын айт? 2. Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлерін қалай түсінесің? 3. Табиғатты пайдаланудың қандай түрлері кездеседі? 4. Табиғатты пайдаланудың қандай жолдары бар?	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділік пен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 31 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл Табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері туралы сипаттап жазады	Тақырыпқа байланысты интернет көздерін пайдаланып бөліп шығару мүшелерімен танысады.
	Тапсырмалар айдарындағы 1-тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	1-тапсырма 1. Табиғатты пайдалану» атты мәтін беріледі. Мәтінді оқып танысады. Эссе жазады.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Өз ойын дәптерге жазады.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері. Слайд.
	Тапсырмалар айдарындағы 2-тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	2-тапсырма Ел мысалында анықтау 1. Өнеркәсіптік мақсатта табиғатты пайдалану 2. Ауыл шаруашылығы үшін табиғатты пайдалану 3. Рекреациялық ресурстарды пайдалану.	Дескриптор: Жалпы - 4 балл Ел мысалында анықтайды.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері. Слайд.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	«Еркін микрофон» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды «Жапондық бағалау» әдісі арқылы бағалайды. Яғни «Дұрыс келісемін», «Толықтырамын, басқа көзқарасым бар», «Менің сұрағым бар». Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.	 

	Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады. Тиімділігі: Тақырып бойынша оқушылардың пікірін анықтайды. Жинақталған деректердің құнды болуын қадағалайды. Саралау: Бұл кезеңде саралаудың «Қорытынды» тәсілі көрінеді.			
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау		
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.	«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.		